

PRAVILNIK O PRIMJENI ZAKONA O AKCIZAMA U BOSNI I HERCEGOVINI*

(“Službeni glasnik BiH”, br. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21, 62/21 i 85/22)

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom, suglasno Zakonu o akcizama u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), bliže se određuju proizvodi koji se oporezuju akcizom, registracija poreznog obveznika, prijava proizvodnih pogona i skladišta, utvrđivanje porezne osnovice, nastanak obaveze i plaćanje akcize, obilježavanje proizvoda akciznim markicama, vođenje evidencije, podnošenje prijave akcize, kontrola obračunavanja i plaćanja akcize, postupak za ostvarivanje prava na oslobađanje i povrat akcize, registracija skladišta i promet ulja za loženje, posebna oslobađanja od plaćanja putarine i postupanje sa zatečenim zalihama proizvoda koji se oporezuju akcizom.

Član 2.

(Definicije)

U smislu ovog Pravilnika sljedeći pojmovi znače:

”porezni obveznik” - smatra se lice iz člana 12. Zakona i člana 13. ovog Pravilnika;

”pakovanja za prodaju na malo” - označava pakovanja proizvoda koja su po svom obliku pogodna za prodaju u maloprodajnim objektima;

”maloprodajni objekti” - označava prodajna mjesta u kojima se u skladu s važećim propisima vrši prodaja proizvoda krajnjem potrošaču;

”proizvodni pogon” - označava mjesta u kojima se u skladu s važećim propisima vrši proizvodnja akciznih proizvoda;

”skladište” - označava mjesto za skladištenje reprodukcionog materijala za proizvodnju i/ili gotovih akciznih proizvoda;

”držalac skladišta ulja za loženje” - označava pravno lice koje, uz ispunjenje uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine uljem za loženje EL i LS propisanih entitetskim propisima o trgovini, izvrši registraciju kod UIO” (izmjena 48/12);

”faktura” - označava dokument koji prodavac dobara izdaje kupcu prilikom prometa i koji sadrži propisane elemente u skladu s propisima o knjigovodstvu;

”Uprava za indirektno oporezivanje” - u daljnjem tekstu: UIO;

”Carinska tarifa Bosne i Hercegovine” koja je sastavni dio Odluke o usuglašavanju i utvrđivanju Carinske tarife BiH - u daljnjem tekstu CT BiH (izmjena 48/12).

II. PREDMET OPOREZIVANJA

Član 3.

(Motorni benzin)

(1) Motornim benzinom, u smislu člana 5. tačka a) Zakona smatra se:

a) motorni benzin sa sadržajem olova većim od 0.013g/l koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 12 50 00CT BiH (izmjena 3/21),

b) goriva za mlazne motore benzinskog tipa, koja se svrstavaju u okviru tarifne oznake 2710 12 70 00 CT BiH (izmjena 3/21),

c) motorni benzin za avione koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 12 31 00 CT BiH,

* Pravilnik je objavljen u “Službenom glasniku BiH”, broj 50/09 od 29. juna 2009. godine, a stupio je na snagu 7. jula 2009. godine. Izmjene i dopune Pravilnika su objavljene u “Službenom glasniku BiH”, broj 80/11 od 10. oktobra 2011. godine, stupile su na snagu 18. oktobra 2011. godine, 48/12 od 25. juna 2012. godine, stupile su na snagu 3. jula 2012. godine, 74/14 od 16. septembra 2014. godine, stupile su na snagu 24. septembra 2014. godine, 85/17 od 1. decembra 2017. godine, stupile su na snagu 9. decembra 2017. godine, a primjenjuju se od 1. januara 2018. godine, 4/18 od 19. januara 2018. godine, stupile su na snagu 27. januara 2018. godine, a primjenjuju se od 1. februara 2018. godine, 3/21 od 15. januara 2021. godine, stupile su na snagu 23. januara 2021. godine, 62/21 od 8. oktobra 2021. godine, stupile su na snagu 16. oktobra 2021. godine i 85/22 od 27. decembra 2022. godine, a stupile su na snagu 4. januara 2023. godine. Pravilnik je donijet na osnovu člana 14. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini i člana 43. Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini.

Radi lakšeg prepoznavanja šta je u izmjenama i dopunama Pravilnika promijenjeno, tekst izmjena i dopuna odštampan je masnim slovima sa naznakom u kom broju glasila je izmjena izvršena.

Propisani obrasci iz ovog pravilnika mogu se naći na web stranici UIO - www.uino.gov.ba.

d) motorni benzin sa sadržajem olova većim od 0.013 g/l, neovisno od oktanske vrijednosti, namijenjen za upotrebu u specifičnim procesima, a koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 12 11 00 CT BiH,
e) motorni benzin sa sadržajem olova većim od 0.013 g/l, neovisno od oktanske vrijednosti, namijenjen za hemijsku preradu, a koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 12 15 00 CT BiH.

(2) Bezolovnim motornim benzinom, u smislu člana 5. tačka a) Zakona smatra se:

a) motorni benzin sa sadržajem olova ne većim od 0.013 g/l sa oktanskim brojem (RON) manjim od 95, koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 12 41 00 CT BiH,

b) motorni benzin sa sadržajem olova ne većim od 0.013 g/l sa oktanskim brojem (RON) 95 ili većim, ali sa manjim od 98, koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 12 45 00 CT BiH,

c) motorni benzin sa sadržajem olova ne većim od 0.013 g/l sa oktanskim brojem (RON) 98 ili većim, koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 12 49 00 CT BiH,

d) motorni benzin sa sadržajem olova ne većim od 0.013 g/l, neovisno od oktanske vrijednosti, namijenjen za upotrebu u specifičnim procesima, a koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 12 11 00 CT BiH,

e) motorni benzin sa sadržajem olova ne veći od 0.013 g/l, neovisno od oktanske vrijednosti, namijenjen za hemijsku preradu, a koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 12 15 00 CT BiH (izmjena 48/12).

Član 4.

(Dizel gorivo i ostala gasna ulja)

Dizel gorivom i ostalim gasnim uljima, u smislu člana 5. tačka b) Zakona smatra se:

a) Dizel gorivo koje se, u skladu s propisima o kvalitetu i drugim zahtjevima, stavlja u promet kao takva vrsta proizvoda, a ovisno od sadržaja sumpora svrstava se u okviru tarifnih oznaka 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00 i 2710 19 48 00 CT BiH (izmjena 48/12),

b) Gasna ulja koja sadrže biodizel, a koja se ovisno od sadržaja sumpora, svrstavaju u okviru tarifnih oznaka 2710 20 11 00, 2710 20 16 00 i 2710 20 19 00 CT BiH (izmjena 48/12 i 3/21),

c) Ostala gasna ulja, osim ulja lož ulja ekstra lakog, koja se svrstavaju u okviru tarifnih oznaka 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00 i 2710 19 48 00 CT BiH,

d) Gasna ulja koja su namijenjena za upotrebu u specifičnim procesima, a koja se svrstavaju u okviru tarifne oznake 2710 19 31 00 CT BiH,

e) Gasna ulja koja su namijenjena za hemijsku preradu, a koja se svrstavaju u okviru tarifne oznake 2710 19 35 00 CT BiH (izmjena 48/12).

Član 5.

Kerozin (petrolej)

Kerozinom, u smislu člana 5. tačka c) Zakona smatra se:

a) Kerozin koji se koristi kao gorivo za mlazne avione, a svrstava se u okviru tarifne oznake 2710 19 21 00 CT BiH,

b) Ostali kerozini koji se svrstavaju u okviru tarifne oznake 2710 19 25 00 CT BiH,

c) Kerozin koji je namijenjen za upotrebu u specifičnim procesima, a koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 19 11 00 CT BiH,

d) Kerozin koji je namijenjen za hemijsku preradu, a koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 19 15 00 CT BiH (izmjena 48/12).

Član 6.

(Lož ulje ekstra lako i lako specijalno)

(1) Lož uljem ekstra lakim (EL), u smislu člana 5. tačka d) Zakona smatra se:

a) Proizvod koji se, u skladu s propisima o kvalitetu i drugim zahtjevima, stavlja u promet kao lož ulje ekstra lako, a ovisno od sadržaja sumpora svrstava se u okviru tarifnih oznaka ex 2710 19 43 10, 2710 19 46 10, 2710 19 47 10 i 2710 19 48 10 CT BiH (izmjena 48/12),

b) Lož ulje ekstra lako koje je namijenjeno za upotrebu u specifičnim procesima, a koje se svrstava u okviru tarifne oznake ex 2710 19 31 10 CT BiH (izmjena 62/21),

c) Lož ulje ekstra lako koje je namijenjeno za hemijsku preradu, a koje se svrstava u okviru tarifne oznake ex 2710 19 35 10 CT BiH (izmjena 62/21).

(2) Lož uljem lakim specijalnim (LS), u smislu člana 5. tačka d) Zakona smatra se (izmjena 48/12):

a) Proizvod koji se, u skladu s propisima o kvalitetu i drugim zahtjevima, stavlja u promet kao lož ulje lako specijalno, a ovisno od sadržaja sumpora svrstava u okviru tarifne oznake ex 2710 19 62 10, ex 2710 19 66 10 i ex 2710 19 67 10 CT BiH (izmjena 62/21),

b) Lož ulje lako specijalno koje je namijenjeno za upotrebu u specifičnim procesima, a koje se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 19 51 00 CT BiH,

c) Lož ulje lako specijalno koje je namijenjeno za hemijsku preradu, a koje se svrstava u okviru tarifne oznake 2710 19 55 00 CT BiH (izmjena 48/12).

Član 6a.

(Tečni naftni plin)

Tečnim naftnim plinom u smislu člana 5. stav (1) tačke e) Zakona smatra se tečni naftni plin iz tarifnog broja 2711 koji se koristi isključivo za pogon motornih vozila (*izmjena 4/18*).

Član 6b.

(Biogoriva i biotečnosti)

(1) Biogorivima i biotečnostima iz člana 4. stava (2) tačke g) Zakona smatra se tekuće i plinovito gorivo proizvedeno iz biomase.

(2) Biomasaom za proizvodnju biogoriva i biotečnosti, smatra se biorazgradivi dio proizvoda, otpada i poljoprivrednih ostataka (uključujući biljne i životinjske tvari), ostataka u šumarstvu i za šumarstvo vezanih industrijskih grana, kao i biorazgradivi dio industrijskog i kućnog otpada.

(3) Biogorivima i biotečnostima iz stava (1) ovog člana, smatra se tekuće ili plinovito gorivo i to:

a) bioetanol (etil alkohol - C_2H_5OH) - nedenaturirani etil alkohol s volumenskim sadržajem alkohola 80 vol. % ili većim iz tarifne oznake Carinske tarife Bosne i Hercegovine 2207 10 00 00; etil alkohol denaturirani, bilo koje jačine iz tarifne oznake 2207 20 00 00; nedenaturirani etil alkohol s volumenskim sadržajem alkohola manjim od 80 vol.%, u posudama zapremine 2 l ili manje iz tarifne oznake 2208 90 91 00 i nedenaturirani etil alkohol sa volumenskim sadržajem alkohola manjim od 80 vol. %, u posudama zapremine veće od 2 l iz tarifne oznake 2208 90 99 00;

b) biodizel (mono alkil ester masnih kiselina) iz tarifnih oznaka 3826 00 10 00 i 3826 00 90 00;

c) etil terc butil eter (ETBE) iz tarifne oznake 2909 19 10 00;

d) bioplina (mješavina plinova: metana - CH_4 (više od 45% vol.), ugljikovog dioksida - CO_2 , u tragovima dušika- N_2 , vodika- H_2 i vodikovog sulfida- H_2S) iz tarifne oznake 2705 00 00 00;

e) biodimetiler (CH₃-O-CH₃) iz tarifne oznake 2909 19 90 00;

f) biometanol iz tarifne oznake 2905 11 00 00;

g) sintetička biogoriva: sintetski ugljikovodici ili njihove mješavine proizvedene iz bio mase iz Glave 29, a koji se koriste isključivo za pogon motornih vozila;

h) biovodik: vodik, proizveden iz biomase i/ili biorazgradljive frakcije otpada, kako bi se koristio kao biogorivo iz tarifne oznake 2804 10 00 00 (*izmjena 4/18*).

Član 7.

(Duhanske prerađevine)

Duhanskim prerađevinama, u smislu odredbe člana 6. Zakona, smatraju se:

a) Cigarete koje sadrže duhan, a svrstavaju se u okviru tarifnih oznaka 2402 20 10 00 i 2402 20 90 00 CT BiH,

b) Cigare i cigarilosi koji sadrže duhan, a svrstavaju se u okviru tarifne oznake 2402 10 00 00 CT BiH,

c) Duhan za pušenje koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2403 19 10 00 i duhan za pušenje iz tarifne oznake 2403 19 90 00 CT BiH pod uslovom da je priređen za maloprodaju, uključujući i duhan za vodenu lulu koji se svrstava u tarifnu oznaku 2403 11 00 00 CT BiH,

d) Ostali proizvodi pod uslovima da sadrže duhan i da su priređeni za maloprodaju, a svrstavaju se u okviru tarifne oznake 2403 99 90 00 CT BiH,

e) Homogenizirani ili rekonstituisani duhan koji se svrstava u tarifnu oznaku 2403 91 00 00 CT BiH pod uvjetom da je priređen za maloprodaju (*izmjena 48/12 i 74/14*).

Član 8.

(Bezalkoholna pića)

Bezalkoholnim pićima u smislu člana 7. stav (1) Zakona, smatraju se:

a) Osvježavajuća bezalkoholna pića od voćnog soka, voćnih baza i biljnih ekstrakata, energetska pića i aromatizirana osvježavajuća bezalkoholna pića koja se svrstavaju u okviru tarifne oznake 2202 10 00 CT BiH (*izmjena 48/12*),

b) Osvježavajuća bezalkoholna pića od surutke koja se svrstavaju u okviru tarifnih oznaka 2202 99 00 00, 2202 99 95 00 i 2202 99 99 00 CT BiH (*izmjena 48/12 i 3/21*),

c) Voćni nektari koji sadrže manje od 50% soka u prirodnom stanju koji se svrstavaju u okviru tarifne oznake 2202 99 19 00 CT BiH (*izmjena 48/12 i 3/21*).

Član 9.

(Alkohol, alkoholna pića i voćne prirodne rakije)

(1) Alkoholom u smislu člana 8. stava (1) Zakona, smatra se:

a) Nedenaturirani etil alkohol koji se svrstava u okviru tarifnih oznaka 2207 10 00 00, 2208 90 91 00 i 2208 90 99 00 CT BiH,

b) Denaturirani etil alkohol koji se svrstava u okviru tarifne oznake 2207 20 00 00 CT BiH (*izmjena 48/12*),

c) Sirovi destilat koji se svrstava u okviru tarifne oznake ex 2208 20 69 00 CT BiH pod uvjetom da je dobiven destilacijom vina od grožđa (*izmjena 48/12, 3/21 i 62/21*).

(2) Alkoholnim pićima u smislu člana 8. stava (2) Zakona, smatraju se alkoholna pića koja sadrže više od 2% etil alkohola i koja se kao takva stavljaju u promet u skladu sa propisima o kvalitetu i drugim zahtjevima za ovu vrstu proizvoda, a svrstavaju se u okviru tarifnih brojeva 2206 i 2208 CT BiH, osim piva, vina i voćne prirodne rakije.

(3) Voćnom prirodnom rakijom u smislu člana 8. stava (3) Zakona, smatraju se:

a) Proizvodi koji se ovisno od sirovine od koje se proizvodi, stavljaju u promet kao takva vrsta pića u skladu s propisima o kvalitetu i drugim zahtjevima za ovu vrstu proizvoda, a svrstavaju se u okviru tarifnih oznaka ex 2208 20 28 10, ex 2208 20 88 10, 2208 90 33 00, ex 2208 90 33 10, 2208 90 38 00, ex 2208 90 38 10, 2208 90 45 00, 2208 90 48 00 i 2208 90 71 00 CT BiH (*izmjena 48/12 i 3/21*),

b) Sirovi destilati koji se svrstavaju u okviru tarifne oznake ex 2208 90 38 20 CT BiH,

c) Sirovi destilat koji se svrstava u okviru tarifne oznake ex 2208 20 88 00 CT BiH pod uvjetom da je dobiven destilacijom komine od grožđa (*izmjena 48/12, 3/21 i 62/21*).

Član 10.

(Pivo)

Pivom, u smislu člana 9. stav (1) Zakona, smatra se:

a) Bezalkoholno pivo čije zapreminsko učešće alkohola nije veće od 0.5%, a koje se svrstava u tarifnu oznaku 2202 91 00 00 CT BiH (*izmjena 48/12 i 3/21*).

b) Pivo dobiveno od slada koje se svrstava u okviru tarifnog broja 2203 CT BiH.

c) Pivo sa dodacima (mješavine piva s voćnim prerađevinama, voćnim sokovima, alkoholnim i osvježavajućim bezalkoholnim pićima) sa zapreminskim učešćem alkohola većim od 0.5%, a svrstavaju se u okviru tarifnih oznaka 2206 00 39 00, 2206 00 59 00 i 2206 00 89 00 CT BiH (*izmjena 48/12*).

Član 11.

(Vino)

Vinom, u smislu člana 9. stava (2) Zakona, smatra se:

a) Vina od grožđa, uključujući i pojačana vina, koja se svrstavaju u tarifni broj 2204 CT BiH,

b) Vermut i ostala vina od grožđa, aromatizirana biljem ili aromatskim tvarima koja se svrstavaju u tarifni broj 2205 CT BiH (*izmjena 48/12*).

Član 12.

(Kafa)

(1) Sirovom kafom, u smislu člana 10. tačka a) Zakona smatra se nepržena kafa, sa ili bez kofeina, koja se svrstava u okviru tarifnih oznaka 0901 11 00 00 i 0901 12 00 00 CT BiH.

(2) Prženom kafom, u smislu člana 10. tačka b) Zakona smatra se pržena kafa, sa ili bez kofeina, u zrnu ili mljevena, a koja se svrstava u okviru tarifnih oznaka 0901 21 00 00 i 0901 22 00 00 CT BiH.

(3) Ljuskama i opnama pržene kafe se, u smislu člana 10. tačka c) Zakona, smatraju se proizvodi koji se svrstavaju u okviru tarifne oznake 0901 90 10 00 CT BiH.

(4) Ostalim proizvodima od kafe koji u sebi sadrže 50% ili više kafe, u smislu odredbe člana 10. tačka d) Zakona, smatraju se:

a) Zamjene kafe koje sadrže 50% ili više kafe, a svrstavaju se u okviru tarifne oznake 0901 90 90 00 CT BiH,

b) Ekstrakti, esencije i koncentrati kafe, koji se svrstavaju u okviru tarifne oznake 2101 11 00 00 CT BiH,

c) Preparati dobiveni na osnovu ekstrakata, esencija ili koncentrata kafe, ili na osnovu kafe, pod uvjetom da sadrže 50% ili više ekstrakata, esencija, ili koncentrata kafe, odnosno kafe, koji se svrstavaju u okviru tarifnih oznaka 2101 12 92 00 i 2101 12 98 00 CT BiH (*izmjena 48/12*).

III. POREZNI OBVEZNIK I PRIJAVA PROIZVODNIH POGONA I SKLADIŠTA

Član 13.

(Porezni obveznik)

Poreznim obveznikom, u smislu člana 12. Zakona, smatra se i:

a) pravno lice ili preduzetnik za kojeg se od strane drugog lica vrši usluga proizvodnje akciznih proizvoda iz člana 4. stav (2) tačka a), b), c), d), e) i g) Zakona (*izmjena 4/18*);

b) deklarant (uvoznik) pri uvozu akciznih proizvoda, a u slučaju neposrednog zastupanja porezni obveznik je i lice za čiji račun se podnosi carinska prijava.

Član 14.

(Prijava proizvodnih pogona i skladišta)

(1) Prijavu proizvodnog pogona u smislu odredbe člana 14. stav (1) Zakona, porezni obveznik je dužan izvršiti regionalnom centru UIO prema sjedištu poreznog obveznika, najmanje 15 dana prije početka korištenja istog.

(2) Prijava proizvodnog pogona mora sadržavati naziv i sjedište pravnog lica, **fizičkog lica** ili preduzetnika, identifikacioni broj/porezni broj, mjesto, adresa, vrstu akciznih proizvoda i sirovina koja se proizvode, adresa proizvodnog pogona, kao i sve druge podatke (odgovornu osobu, vrijeme rada i dr.) koji su od uticaja na mogućnost pronalazjenja predmetnog mjesta i mogućnosti ulaska ovlaštenih službenih lica u navedeni prostor (*izmjena 74/14*).

(3) Prijavu skladišta u smislu odredbe člana 14. stav (2) Zakona, porezni obveznik je dužan izvršiti regionalnom centru UIO prema sjedištu poreznog obveznika, najmanje 15 dana prije početka korištenja istog. Posjedovanje odobrenja za držanje carinskog skladišta ne isključuje obavezu prijave skladišta u smislu ovog stava, ukoliko se carinsko skladište koristi i za skladištenje akciznih proizvoda.

(4) U prijavi iz stava (3) ovog člana, mora se navesti naziv i sjedište pravnog lica, **fizičkog lica** ili preduzetnika, identifikacioni broj/porezni broj, mjesto, adresa, vrstu akciznih proizvoda i sirovina koja se skladište, adresa skladišta, kao i sve druge podatke (odgovornu osobu, vrijeme rada i dr.) koji su od uticaja na mogućnost pronalazjenja predmetnog mjesta i mogućnosti ulaska ovlaštenih službenih lica u navedeni prostor (*izmjena 74/14*).

(5) Ukoliko lice iz stava (1) i (3) ovog člana, nije ranije registrirano kao porezni obveznik u smislu člana 13. Zakona, prijava proizvodnog pogona i/ili skladišta podnosi se uz zahtjev za registraciju i upis u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza.

(6) Sve izmjene podataka o pogonima i/ili skladištima akciznih proizvoda, navedenih u prijavi iz stava (2) i (4) ovog člana, obveznici su dužni prijaviti UIO u roku od osam dana po nastupanju promjene podataka.

(7) O podnesenim prijavama iz stava (1) i (3) ovog člana, nadležni regionalni centar UIO vodi zasebne evidencije sa podacima o mjestu, adresi, vrsti akciznih proizvoda i sirovina koji se proizvode, odnosno skladište, te svim izmjenama podataka iz stava (6) ovog člana.

(8) Prijava proizvodnog pogona iz stava (1) ovog člana podnosi se na obrascu PPPA, a prijava skladišta iz stava (3) ovog člana podnosi se na obrascu PSA, koji su sastavni dio ovog Pravilnika.

IV. OSNOVICA AKCIZE

Član 15.

(Osnovica akcize na derivate nafte)

(1) Porezna osnovica za obračun akcize na derivate nafte je određena u apsolutnom iznosu i plaća se po litri derivata na količinu utvrđenu pri temperaturi +15 stepeni celzijusa.

(2) Pri preračunu naftnih derivata iz kilograma u litre uzima se prosječna specifična težina utvrđena Odlukom o kvalitetu tečnih naftnih goriva ("Službeni glasnik BiH", br. 27/02, 27/04, 16/05, 14/06 i 22/07).

(3) Odredbe iz stava (1) i stava (2) ovog člana primjenjuju se mutatis mutandis i na biogoriva i biotečnosti (*izmjena 4/18*).

Član 16.

(Osnovica za obračun akcize u slučaju manjka)

(1) U slučaju utvrđivanja manjka u skladu sa odredbom člana 15. stav (2) Zakona, osnovica akcize je određena količinom manjka koja se ne može pravdati višom silom.

(2) Pod pojmom viša sila u smislu stava (1) ovog člana smatra se elementarna nepogoda (poplava, požar, zemljotres).

(3) Manjak iz stava (2) ovog člana, mora biti dokazan i potvrđen aktom nadležnog organa.

Član 17.

(Osnovica za obračun akcize u slučaju rashoda)

(1) U slučaju utvrđivanja rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se plaća akciza, u smislu odredbe člana 15. stav (2) Zakona, osnovica akcize određena je količinom rashoda iznad količine rashoda određenog u članu 24. stav (2) ovog Pravilnika.

(2) Rashodom u smislu stava (1) ovog člana smatraju se i gubici koji nastaju pri manipulaciji s proizvodima, a koji su nesumnjivo posljedica tehnološkog procesa, odnosno neophodnih radnji u postupanju s proizvodima u skladištu.

(3) Obveznik akcize utvrđuje rashod neposredno pošto je isti nastao popisom robe.

(4) Utvrđivanje rashoda vrši popisna komisija poreznog obveznika, a o izvršenom popisu obvezno se sastavlja zapisnik i popisna lista.

Član 18.

(Osnovica akcize na alkohol i alkoholna pića i voćnu prirodnu rakiju)

(1) Porezna osnovica akcize na alkohol, alkoholna pića i voćnu prirodnu rakiju, u smislu odredbe člana 15. stav (5) Zakona je litra apsolutnog alkohola sadržanog u etilnom alkoholu, alkoholnim pićima i voćnoj prirodnoj rakiji koji se izražava u volumnim postocima mjereno pri temperaturi od 20 stepeni celzijusa.

(2) Količina apsolutnog alkohola u alkoholu, alkoholnim pićima i voćnoj prirodnoj rakiji utvrđuje se tako da se količina alkohola ili alkoholnih pića i voćne prirodne rakije pomnoži s postotkom alkohola i podijeli sa 100.

Član 19.

(Obračunavanje akcize na duhanske prerađevine)

Raniji stav (1) brisan ("Službeni glasnik BiH", broj 85/22).

(1) Obračunavanje akcize na cigarete, u smislu odredbi člana 21a. stav (1) tačka a) Zakona, se vrši tako što se maloprodajna cijena cigareta u koju je uključen i PDV množi sa stopom od 42%.

(2) Na proizvode iz stava (2) ovog člana obračunava se i specifična akciza na način da se iznos propisane specifične akcize množi sa brojem komada cigareta u pakovanju i dijeli sa 1000.

(3) Obračunavanje akcize na cigare i cigarilose vrši se na način da se maloprodajna cijena istih u koju je uključen i PDV množi sa stopom akcize od 42%.

(4) Obračunavanje akcize na duhan za pušenje utvrđuje se u iznosu od najmanje 80% minimalne akcize na cigarete iz člana 21b. Zakona o akcizama i istu utvrđuje Upravni odbor UIO.

(5) Ako je ukupna obračunata akciza na cigarete, koja je obračunata na način propisan u članu 21a. stav (1) tačka a) i b) Zakona, manja od minimalne akcize koju je propisao Upravni odbor UIO, obračunava se iznos minimalne akcize (izmjena 74/14).

Član 20.

(Osnovica akcize na kafu)

(1) Porezna osnovica akcize na kafu u smislu člana 15. stav (4) Zakona jeste iznos akcize propisan članom 20. Zakona koji se plaća za 1 kg neto težine kafe.

(2) Ukoliko je kafa pripremljena u pakovanjima većim ili manjim od 1 kg osnovica se utvrđuje proporcionalno količini pakovanja.

V. NASTANAK OBAVEZE OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA AKCIZE

Član 21.

(Obračunavanje akcize na proizvode koji su proizvedeni u BiH)

(1) Obaveza obračunavanja akcize koja, u skladu sa članom 22. stav (1) tačka a) Zakona nastaje u trenutku izdavanja računa pri prvoj prodaji od strane poreznog obveznika vrši se tako što porezni obveznik, u momentu prvog prometovanja akciznog proizvoda u računu, pored ostalih propisanih podataka unosi i podatke o osnovici za obračun akcize i stopu, odnosno iznos obračunate akcize.

(2) Obaveza obračunavanja akcize koja nastaje u trenutku isporuke proizvoda drugim licima prije izdavanja računa vrši se tako što porezni obveznik u dokumentu koji prati proizvode u isporuci i transportu (otpremnica, dostavnica, tovarni list, konosman, odnosno drugi dokument koji služi kao osnov za knjiženje), unosi podatke o vrsti, količini, pojedinačnoj cijeni proizvoda i iznosu obračunate akcize.

(3) Obračunavanje akcize po odredbama ovog člana vrši se na taj način što se količina proizvoda množi propisanim iznosom akcize po jedinici mjere.

Član 22.

(Obračunavanje akcize na alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju i vina)

(1) Obračunavanje akcize za alkoholna pića i voćnu prirodnu rakiju u smislu odredbe člana 22. stav (1) tačka d) Zakona vrši se tako što obveznik akcize izrađuje dokument, u kojem iskazuje podatke o vrsti, jedinici mjere i količini alkoholnih pića i voćne prirodne rakije u pakovanju većem ili manjem od jednog litra, postotku apsolutnog alkohola sadržanog u alkoholnom piću i voćnoj prirodnoj rakiji, iznosu akcize po jedinici mjere alkoholnih pića i voćne prirodne rakije i ukupno obračunatom iznosu akcize po dokumentu.

(2) Obaveza obračunavanja akcize za proizvode iz stava (1) ovog člana nastaje u trenutku preuzimanja akciznih markica za alkoholna pića i voćne prirodne rakije.

(3) Obračunavanje akcize za vino u smislu odredbe člana 22. stav (1) tačka d) Zakona vrši se tako što obveznik akcize izrađuje dokument, u kojem iskazuje podatke o vrsti, jedinici mjere i količini vina u pakovanju većem ili manjem od jednog litra, iznosu akcize po jedinici mjere i ukupno obračunatom iznosu akcize po dokumentu.

(4) Obaveza obračunavanja akcize za proizvode iz stava (3) ovog člana nastaje u trenutku preuzimanja akciznih markica za vino.

(5) Prilikom preuzimanja akciznih markica za alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina obveznik akcize dužan je nadležnoj organizacionoj jedinici UIO dostaviti dokumente iz stava (1) i (3) ovog člana.

Član 22a.

(Obračunavanje akcize na pivo)

(1) Pravo obračuna akcize u iznosu od 0,20 KM/1, ima proizvođač piva koji je u svojim evidencijama iskazao prosječnu godišnju proizvodnju na nivou prethodne tri kalendarske godine, manju od 400.000 hl.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, proizvođač piva za kojeg nisu protekle tri godine od početka proizvodnje piva, prosječnu proizvodnju na godišnjem nivou utvrđuje na osnovu broja kalendarskih godina u kojima je vršio proizvodnju.

(3) Ukoliko se kontrolom iskazanih podataka utvrdi da proizvođač iz stava (1) ovog člana nije imao pravo na manju stopu akcize, isti je dužan platiti razliku akcize od 0,05 KM/l na količinu piva oporezovanu akcizom za koju je korištena niža stopa, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom (izmjena 74/14).

Član 23.

(Obračunavanje akcize na proizvode koji se uvoze)

(1) Obaveza obračunavanja akcize pri uvozu u skladu s odredbama člana 22. stav (1) tačka b) Zakona nastaje u skladu sa carinskim propisima, osim za duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina koja podliježu obavezi obilježavanja akciznim markicama.

(2) Obračun i naplatu akcize pri uvozu vrši nadležni carinski organ koji provodi carinski postupak zajedno sa obračunom i naplatom carinskog duga.

(3) Kod uvoza alkoholnih pića, voćne prirodne rakije, vina i **duhanskih prerađevina** koja podliježu obavezi obilježavanja akciznim markicama, porezni obveznik dužan je uz carinsku prijavu priložiti otpremnicu ili drugi odgovarajući dokument o preuzimanju akciznih markica (izmjena 85/22).

(4) Uvoznik piva ostvaruje pravo na primjenu niže stope akcize propisane članom 18. stav (2) i (3) Zakona o akcizama u BiH u iznosu od 0,20 KM/l pod uslovom da u carinskom postupku priloži izjavu proizvođača ovjerenu od strane nadležnog poreznog organa ili drugog organa nadležnog za obračun i naplatu akcize zemlje izvoznika, ili drugi dokument izdat od strane nadležnog poreznog organa, odnosno drugog organa nadležnog za obračun i naplatu akcize zemlje izvoznika, o proizvedenim količinama piva u hektolitrima u prethodne tri kalendarske godine (izmjena 74/14).

(5) Na osnovu podataka navedenih u dokumentu iz stava (4) ovog člana, carinska ispostava kod koje je prvi put podnijet original tog dokumenta, cijeni ispunjenost uslova za primjenu niže stope akcize. Carinska ispostava prihvaćeni dokument evidentira u posebnu evidenciju i prihvatanje ovjerava na dokumentu uz označenje i kalendarske godine za koju važi, nakon čega isti zadržava uz carinsku prijavu uz koju je prvi put priložen, a njegovu ovjerenu kopiju uručuje uvozniku, koju uvoznik prilaže na uvid u svim sljedećim uvozima piva od tog proizvođača (izmjena 74/14).

(6) Ukoliko se naknadnom kontrolom utvrdi netačnost podataka u izjavi proizvođača iz stava (4) ovog člana po osnovu kojeg je ostvareno pravo na manju stopu akcize, uvoznik je dužan platiti razliku akcize od 0,05 KM/l na količinu piva uvezenog uz plaćanje manje stope akcize za kojeg su dati netačni podaci (izmjena 74/14).

(7) U slučaju iz stava (6), kontrolni organ UIO provodi postupak obračuna razlike akcize kod svih uvoznika za nabavke od istog proizvođača, uz obračun i pripadajuće zakonske zatezne kamate (izmjena 74/14).

Član 24.

(Posebni slučajevi obračunavanja akcize)

(1) Akciza se obračunava u skladu sa članom 22. stav (1) tačke e), f) i g) Zakona, u trenutku:

- utvrđivanja manjka proizvoda koji se ne može pravdati višom silom;
- rashodovanja (kala, rastura, kvara i loma) iznad količine određene u stavu (2) ovog člana;
- korištenja akciznih proizvoda za vlastitu potrošnju od strane poreznog obveznika.

(2) Visina dopuštenog rashoda po osnovu kala, kvara, rastura i loma u smislu stava (1) tačka b) ovog člana iznosi:

1.	Alkoholna pića, voćna prirodna rakija, uključujući pivo i vino	0,50	%
2.	Bezalkoholna pića	0,50	%
3.	Duhanske prerađevine osim cigareta	0,50	%
	Cigarete	0,00	%
4.	Pivo-gubitak od hladne sladovine do otečenog piva u ambalažu	8,00	%
5.	Naftni derivati:		
	Petrolej	0,15	%
	Dizel gorivo	0,325	%
	Ulje za loženje EI i LS	0,325	%
	Motorni benzini	0,425	%
6.	Kafa svih vrsta		
	U pakovanju	0,80	%
	U prženju	20,00	%

(3) Korištenjem akciznih proizvoda iz stava (1) tačka c) ovog člana smatra se i količina akciznih markica koje nisu vraćene u roku od 180 dana od dana preuzimanja akciznih markica (izmjena 85/22).

Član 25.

(Plaćanje akcize)

(1) Obračunatu akcizu kod uvoza akciznih proizvoda iz člana 23. ovog Pravilnika, kao i kod uvoza alkoholnih pića, voćne prirodne rakije, vina i **duhanskih prerađevina**, porezni obveznik dužan je uplatiti u roku propisanom za plaćanje uvoznih dažbina (izmjena 85/22).

(2) Obračunatu akcizu u skladu sa članom 21. ovog Pravilnika, porezni obveznik je dužan uplatiti u roku od

deset dana po isteku mjeseca u kojem je nastala obaveza obračunavanja akcize, tj. po isteku mjeseca u kojem je izdan račun o prvoj prodaji ili izvršena isporuka prije izdavanja računa.

(3) Obračunatu akcizu u slučajevima utvrđenog manjka koji se ne može pravdati višom silom, rashodovanja iznad količine propisane članom 24. ovog Pravilnika, kao i korištenja akciznih proizvoda za vlastitu potrošnju proizvođača, porezni obveznik je dužan platiti u roku od deset dana po isteku mjeseca u kojem je nastala obaveza obračunavanja akcize.

Raniji stav (4) brisan ("Službeni glasnik BiH", broj 85/22).

Član 26.

(Obilježavanje akciznih proizvoda i uvjeti prometovanja)

(1) Akcizni proizvodi, bilo uvezeni ili proizvedeni u Bosni i Hercegovini, mogu se stavljeti u promet samo u pakovanju na kojem mora biti deklaracija ili drugi dokument koji prati akcizne proizvode na kojem je istaknut proizvođač ili uvoznik, sirovinski sastav, neto masa, vrsta, kvalitet i druga svojstva bitna za utvrđivanje porezne obaveze.

(2) Deklaracija ili drugi dokument iz stava (1) ovog člana mora pratiti i akcizne proizvode koji se prometuju u rinfuzi.

(3) Duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćna prirodna rakija, kafa i vino, koji se uvoze u carinsko područje BiH, proizvode i/ili stavlja u promet na teritoriji BiH, u pakovanjima predviđenim za prodaju na malo, osim proizvoda iz člana 25. stav (2) Zakona, moraju biti obilježene akciznim markicama.

(4) Uvozom, u smislu stava (3) ovog člana, podrazumijeva se stavljanje robe u slobodan promet.

(5) Akcizni proizvodi iz stava (3) ovog člana koji se prodaju u bescarinskim prodavnicama ne moraju biti obilježeni akciznim markicama, ali na ambalaži ili na posebnoj markici moraju imati utisnute riječi "samo za izvoz" ("for export only").

(6) Obilježavanju u smislu odredbe stava (3) ovog člana, ne podliježu ni akcizni proizvodi koji se u nepromijenjenom stanju vraćaju iz inostranstva pošiljaocu.

Član 27.

(Obilježavanje kafe akciznim markicama)

(1) Kafa koja se stavlja u promet u pakovanjima predviđenim za prodaju na malo u Bosni i Hercegovini, mora biti obilježena akciznom markicom.

(2) Kafom pakovanom za prodaju na malo, u smislu stava (1) ovog člana, smatraju se pojedinačna pakovanja kafe i proizvoda od kafe iz člana 4. stav (2) tačka f) Zakona neto težine od 0,021 kg do 10,00 kg.

(3) Kafa koja se stavlja u promet (prodaja na malo) u maloprodajnom objektu na teritoriji Bosne i Hercegovine u rasutom stanju (rinfuza), obilježava se akciznom markicom koja se pričvršćuje na gornji desni ugao na prednju stranu pakovanja (vreće ili druga pakovanja).

(4) Akcizna markica iz stava (3) ovog člana mora biti vidljiva i neoštećena sve dok se proizvod u cjelosti ne prometuje.

(5) Ako se kafa stavlja u promet u skupnom pakovanju, akcizne markice lijepe se na vidljivo mjesto na skupnom pakovanju i moraju se nalaziti na pakovanju sve dok se proizvod u cjelosti ne prometuje.

(6) Pod skupnim pakovanjem u smislu stava (5) ovog člana smatra se samo ono pakovanje koje sadrži pojedinačna pakovanja od 0,020 kg i manje.

(7) Obavezu obilježavanja kafe, iz stava (1), (3) i (5) ovog člana, akciznim markicama, imaju lica koja kafu uvoze i/ili stavlja u promet.

(8) Pored lica iz stava (7) ovog člana, obavezu obilježavanja kafe akciznim markicama imaju i lica koja već obilježenu kafu pakuju u manja ili veća pakovanja.

Član 28.

(Obilježavanje akciznim markicama duhanskih prerađevina, alkoholnih pića, voćne prirodne rakije i vina)

(1) Prilikom stavljanja u promet u pakovanjima predviđenim za prodaju na malo u BiH duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćna prirodna rakija i vino moraju biti obilježeni akciznim markicama, osim proizvoda iz člana 25. stav (2) Zakona.

(2) Akcizna markica mora biti nalijepljena na pakovanja predviđena za prodaju na malo na mjestu otvaranja tako da se prilikom otvaranja ista ošteti.

VI. POREZNE EVIDENCIJE I POREZNA PRIJAVA

Član 29.

(Evidencija)

(1) Porezni obveznik za akcizne proizvode iz člana 4. stav (2) tačke a), b), c), d), e) i g) Zakona (derivati nafte, duhanske prerađevine, bezalkoholna pića, alkohol i alkoholna pića, voćna prirodna rakija, pivo i vino) dužan je da

vodi posebnu evidenciju, suglasno članu 26. Zakona, u kojoj je dužan da obezbijedi sljedeće podatke o (izmjena 4/18):

- a) količini primarne sirovine za proizvodnju navedenih proizvoda;
- b) zalihama, količinama proizvedenih, odnosno nabavljenih i uvezenih proizvoda;
- c) količinama prodatih ili na drugi način otuđenih ili iskorištenih proizvoda za vlastite potrebe;
- d) obračunatoj akcizi i
- e) uplaćenju akcizi.

(2) Držalac posebnih skladišta za prodaju ulja za loženje (EL i LS), dužan je da vodi evidenciju propisanu članom 57. ovog Pravilnika.

Član 30.

(Evidencija o isporučenim, odnosno upotrijebljenim neoporezivim količinama)

(1) U okviru podataka o prodatim ili na drugi način otuđenim, te iskorištenim količinama proizvoda za vlastite potrebe iz člana 24. stava (1) tačka c) ovog Pravilnika, obveznici akcize moraju obezbijediti podatke o isporučenim, odnosno upotrijebljenim neoporezivim količinama, kako slijedi:

- a) količine proizvoda oslobođenih od plaćanja akcize u skladu sa članom 30. stav (1) Zakona,
- b) upotreba proizvoda za vlastitu proizvodnju,
- c) isporuka proizvoda naručiocu radi daljnje proizvodnje i prerade,
- d) isporuka proizvoda za reprodukciju,
- e) manjak usljed više sile,
- f) skladišni i transportni kalo, rastur, kvar i lom kod proizvođača veći od normativa utvrđenog u članu 24. ovog Pravilnika.

(2) Za alkohol i alkoholna pića, podaci se iskazuju u litrima apsolutnog alkohola.

Član 31.

(Knjigovodstvena i vanknjigovodstvena evidencija)

(1) Porezni obveznik koji vrši promet akciznih proizvoda dužan je da u evidenciji koju vodi iskazuje podatke o osnovicama i stopama na osnovu kojih se obračunava akciza.

(2) U svrhu osiguravanja podataka iz stava (1) ovog člana porezni obveznici su dužni da vode knjigovodstvenu i vanknjigovodstvenu evidenciju i da na osnovu tih evidencija sačinjavaju mjesečnu prijavu akcize.

(3) Knjigovodstvene i vanknjigovodstvene evidencije obveznik je dužan da vodi u skladu s propisima o knjigovodstvu.

Član 32.

(Evidencija kafe)

(1) Porezni obveznik za uvoz proizvoda iz člana 4. stav (2) tačka f) Zakona dužan je voditi evidenciju o količini zaliha, uvozu, izvozu, proizvodnji, preradi, prometu i prodaji kafe po vrsti i težini proizvoda, te obračunatoj i plaćenju akcizi na kafu.

(2) Podaci iz evidencije o uvozu ili izvozu moraju odgovarati podacima iz uvoznih, odnosno izvoznih carinskih prijavi i ostaloj dokumentaciji.

Član 33.

(Evidencija repromaterijala)

Preduzetnik i pravno lice koji u proizvodnji koristi alkohol i etil alkohol kao repromaterijal, dužan je da u svom knjigovodstvu vodi evidenciju sa podacima o stanju zaliha, nabavci i utrošku tog materijala po vrsti, količini, vrijednosti i iznosu plaćene akcize iz fakture ili drugog knjigovodstvenog dokumenta o izvršenoj nabavci.

Član 34.

(Prijava akcize)

(1) Porezni obveznik proizvođač, kao i pravno lice ili preduzetnik za kojeg se od strane drugog lica vrši usluga proizvodnje akciznih proizvoda iz člana 4. stav (2) tač. a), b), c), d), e) i g) Zakona sa sjedištem u BiH je dužan izvršiti mjesečni obračun akcize za izvršeni promet akciznih proizvoda i isti dostaviti u Prijavi akcize na obrascu PDA, koji je zajedno sa Uputstvom za popunjavanje prijave akcize sastavni dio ovog Pravilnika, u roku propisanom članom 27. Zakona.

(2) Obrazac iz stava (1) ovog člana sadrži i podatke o količini/poreznoj osnovici, stopi/iznos po jedinici mjere i obračunatoj akcizi po vrstama proizvoda.

(3) Iznosi navedeni u poljima na PDA prijavi iskazuju se u decimalnim brojevima zaokruženim na dvije decimale.

(4) Porezni obveznik PDA prijavu iz stava (1) ovog člana podnosi u elektronskom obliku posredstvom ePortala UIO.

(5) Porezni obveznik je dužan PDA prijavu iz stava (1) ovog člana dostavljati UIO elektronskim putem upotrebom kvalificirane potvrde od poreznog perioda januar 2023. godine.

(6) Da bi porezni obveznik dostavio PDA prijavu elektronskim putem upotrebom elektronskog potpisa uvjet je da ima kvalificiranu elektronsku potvrdu izdanu od strane ovlaštenog tijela.

(7) PDA prijava dostavljena elektronskim putem upotrebom kvalificirane potvrde smatra se svojeručno potpisanom.

(8) Elektronsko dostavljanje PDA prijave vrši se u skladu sa propisima UIO (izmjena 85/22).

VII. OSLOBAĐANJE I POVRAT AKCIZE

Član 35.

(Akcizni proizvodi koji se izvoze)

(1) Oslobođanje od plaćanja akcize iz člana 30. stav (1) tačka a) Zakona, odnosi se na akcizne proizvode koji se izvoze.

(2) Oslobođanje iz stava (1) ovog člana ostvaruje se na osnovu carinske isprave kojom se dokazuje da su proizvodi izvezeni iz BiH na propisan način.

(3) Ako je u skladu s carinskim propisima odobreno periodično carinjenje akciznih proizvoda koji se izvoze porezno oslobođanje iz stava (1) ovog člana, a do izdavanja carinske isprave, porezni obveznik može da ostvari ako posjeduje račune i otpremnice, ovjerene od strane nadležnog carinskog organa.

Član 36.

(Akcizni proizvodi koji se isporučuju u bescarinske prodavnice)

(1) Oslobođanje od plaćanja akcize iz člana 30. stav (1) tačka b) Zakona, odnosi se na akcizne proizvode koji se otpremaju u bescarinske prodavnice radi prodaje putnicima koji odlaze u inostranstvo.

(2) Postupak oslobođanja iz stava (1) ovog člana odvija se u skladu s carinskim propisima.

(3) Kod prodaje proizvoda u bescarinskoj prodavnici, prodavac mora voditi evidenciju u kojoj se unosi ime i prezime putnika, broj leta i broj fakture.

Član 37.

(Proizvodi koji se uvoze, unose ili primaju iz inostranstva)

(1) Porezno oslobođanje iz člana 30. stav (1) tačka c) Zakona, odnosi se na akcizne proizvode koji se uvoze, unose ili primaju iz inostranstva, a koji su oslobođeni od plaćanja carine u skladu sa odredbama Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/04, 51/06 i 93/08).

(2) Oslobođanje iz stava (1) ovog člana odnosi se i na akcizne proizvode koji se uvoze za potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava i njihovog osoblja, po principu reciprociteta, ako je to regulirano međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina.

(3) Oslobođanje od plaćanja akcize iz stava (1) ovog člana odnosi se i na akcizne proizvode koji se uvoze za potrebe lica koja su po osnovu Općeg okvirnog mirovnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Aneksa uz taj sporazum (tačka 16. Dodatka "B" aneksa 1-A Sporazuma između Republike Bosne i Hercegovine i Organizacije Sjevernoatlanskog pakta - NATO - o statusu NATO i njegovog osoblja), te ratifikovanih međunarodnih ugovora i konvencija, pod uvjetom da je Bosna i Hercegovina obavezana da obezbijedi da takvi proizvodi ne budu opterećeni indirektnim porezima.

(4) Postupak oslobođanja iz ovog člana provodi se u skladu s carinskim propisima.

Član 38.

(Proizvodi koji se isporučuju u BiH za službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava)

(1) Oslobođanje od plaćanja akcize iz člana 30. stav (1) tačka d) Zakona odnosi se na akcizne proizvode koje porezni obveznik isporučuje za službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava i za lične potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava akreditovanih u Bosni i Hercegovini.

(2) Oslobođanje od plaćanja akcize iz stava (1) ovog člana ostvaruje se pod uvjetom reciprociteta, osim ako drugačije nije regulirano međunarodnim ugovorom, a što potvrđuje Ministarstvo vanjskih poslova.

(3) Oslobođanje od plaćanja akcize iz stava (1) ovog člana može se ostvariti samo ako je nabavka akciznih proizvoda izvršena kod poreznog obveznika.

(4) Porezni obveznik koji vrši isporuku akciznih proizvoda koji su oslobođeni plaćanja akcize, ne vrši obračun, s tim što je dužan na fakturi navesti član Zakona po kojem je ta isporuka oslobođena od plaćanja akcize, serijski broj i datum službenog naloga.

Član 39.

(Dokazi za oslobođanje od plaćanja akcize)

(1) Porezni obveznik može izvršiti isporuku akciznih proizvoda iz člana 38. ovog Pravilnika, bez obračunavanja akcize za službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava samo ako posjeduje potvrdu o reciprocitetu, odnosno ako prije isporuke proizvoda posjeduje dokument kojim se potvrđuje da je

oslobađanje od plaćanja akcize predviđeno međunarodnim ugovorom, izdatim od nadležnog ministarstva i original službenog naloga za nabavku akciznih proizvoda bez plaćanja akcize za službene potrebe koje izdaje ovlašteno lice diplomatskog i konzularnog predstavništva.

(2) Porezni obveznik može izvršiti isporuku akciznih proizvoda iz člana 38. ovog Pravilnika, bez obračunavanja akcize za lične potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava, akreditovanih u Bosni i Hercegovini, samo ako posjeduje potvrdu o reciprocitetu, odnosno ako prije isporuke proizvoda posjeduje dokument kojim se potvrđuje da je oslobađanje od plaćanja akcize predviđeno međunarodnim ugovorom, izdatim od nadležnog ministarstva i original službenog naloga za nabavku akciznih proizvoda bez plaćanja akcize za službene potrebe koje izdaje ovlašteno lice diplomatskog i konzularnog predstavništva.

Član 40.

(Sadržaj službenog naloga)

(1) Službeni nalog iz člana 39. stav (1) ovog Pravilnika izdaje se na obrascu SNA (službeni nalog za nabavku proizvoda bez plaćanja akcize), i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

(2) Službeni nalog iz člana 39. stav (2) ovog Pravilnika izdaje se na obrascu LNA (službeni nalog za nabavku proizvoda bez plaćanja akcize), i čini njegov sastavni dio.

(3) Diplomatska i konzularna predstavništva nalog iz stava (1) i (2) ovog člana sačinjavaju u dva istovjetna primjerka od kojih se jedan daje prodavcu, a drugi zadržava za svoje potrebe.

(4) Diplomatska i konzularna predstavništva dužna su, prije izdavanja prvog službenog naloga iz člana 39. ovog Pravilnika, UIO dostaviti podatke o licima ovlaštenim za izdavanje naloga sa deponovanim potpisima tih lica, kao i da obavijeste UIO o promjenama lica kojima je dato ovlaštenje u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Član 41.

(Proizvodi isporučeni u Bosni i Hercegovini za potrebe lica koja su po osnovu Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini)

(1) Oslobađanje od plaćanja akcize iz člana 30. stav (1) tačka e) Zakona, odnosi se na akcizne proizvode koje porezni obveznik isporučuje za potrebe licima koja su u okviru Općeg okvirnog mirovnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (tačka 16. Dodatka "B" aneksa 1-A Sporazuma između Republike Bosne i Hercegovine i Organizacije Sjevernoatlanskog pakta - NATO - o statusu NATO i njegovog osoblja).

(2) Oslobađanje od plaćanja akcize iz stava (1) ovog člana može se ostvariti samo ako je nabavka akciznih proizvoda izvršena kod poreznog obveznika.

(3) Porezni obveznik koji vrši isporuku akciznih proizvoda za potrebe lica iz stava (1) ovog člana, a koji su oslobođeni plaćanja akcize, ne vrši obračun akcize, već je dužan da na fakturi, pored ostalih elemenata, navede član Zakona po kojem je ta isporuka oslobođena od plaćanja akcize i jedinstveni kontrolni broj iz TEF obrasca (obrazac za oslobađanje NATO/EUFOR od poreza pri nabavljanju roba i usluga) koji čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 42.

(Sadržaj TEF obrasca za nabavku akciznih proizvoda)

(1) TEF obrazac iz člana 41. stav (3) ovog Pravilnika sadrži sljedeće podatke:

- a) ured koji izdaje formular/broj ugovora ili fakture;
- b) serijski broj;
- c) naziv prodavača, identifikacioni broj, adresa i telefon;
- d) opis roba ili usluga, količina, cijena sa porezom, cijena bez poreza.

(2) TEF obrazac popunjava se u tri istovjetna primjerka od kojih se jedan primjerak daje dobavljaču, drugi primjerak UIO, a treći zadržava za svoje potrebe EUFOR Odjel za carine.

(3) Prije izdavanja prvog TEF obrasca, EUFOR će UIO dostaviti podatke o licima ovlaštenim za izdavanje TEF obrasca sa deponovanim potpisima tih lica, kao obavijestiti UIO o promjenama lica kojima je dato ovlaštenje u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Član 43.

(Proizvodi koji se isporučuju po međunarodnim ugovorima i konvencijama ratifikovanim od strane Bosne i Hercegovine)

(1) Oslobađanje od plaćanja akcize iz člana 30. stav (1) tačka e) Zakona, odnosi se i na akcizne proizvode koje porezni obveznik isporučuje u okviru realizacije međunarodnih ugovora i konvencija, kojima se Bosna i Hercegovina obavezala da takvi proizvodi neće biti opterećeni indirektnim porezima.

(2) Oslobađanje od plaćanja akcize iz stava (1) ovog člana može se ostvariti samo ako je nabavka akciznih proizvoda izvršena kod poreznog obveznika.

(3) Porezni obveznik koji vrši isporuku akciznih proizvoda za svrhe iz stava (1) ovog člana ne vrši obračun akcize, već je dužan da na fakturi, pored ostalih elemenata, navede član Zakona po kojem je ta isporuka oslobođena od plaćanja akcize i broj potvrde da se radi o međunarodnom ugovoru i konvenciji po kojem je predviđeno oslobađanje.

(4) Porezni obveznik može izvršiti isporuku akciznih proizvoda za svrhe iz stava (1) ovog člana bez obračunavanja akcize pod uvjetom da prije isporuke posjeduje potvrdu nadležnog ministarstva.

Član 44.

(Gorivo za avione i brodove u međunarodnom saobraćaju)

(1) Oslobođanje od plaćanja akcize iz člana 30. stav (1) tačka f) Zakona, odnosi se na gorivo za avione na mlazne motore koje porezni obveznik prodaje neposredno krajnjem korisniku (vlasniku) za avio svrhe u međunarodnom saobraćaju, odnosno uvoznik uvozi za sebe radi neposrednog korištenja u avio svrhe ili za korisnika (vlasnika) koji to gorivo neposredno koristi u avio svrhe u međunarodnom saobraćaju, kao i snabdijevanjem brodova gorivom koji se koriste za plovidbu u međunarodnom saobraćaju.

(2) Oslobođanje iz stava (1) ovog člana porezni obveznik može ostvariti ako posjeduje:

- a) dokument o izvršenom prometu (ugovor, račun i drugo);
- b) izjavu vlasnika-korisnika aviona i broda da će se kupljeno gorivo koristiti u međunarodnom saobraćaju.
- (3) Postupak oslobođanja iz ovog člana provodi se u skladu s carinskim propisima.

Član 45.

(Uvoz i domaći promet alkohola kao repromaterijala)

(1) Oslobođanje od plaćanja akcize iz člana 30. stav (1) tačka g) Zakona, odnosi se na alkohol koji se koristi kao repromaterijal za proizvodnju alkoholnih pića koji uvoznik uvozi za sebe radi neposrednog korištenja u proizvodnji alkoholnih pića ili za korisnika koji taj alkohol neposredno koristi u proizvodnji alkoholnih pića, odnosno proizvođač prodaje neposredno korisniku u svrhu proizvodnje alkoholnih pića. U smislu ovog stava pod pojmom alkoholnih pića podrazumijeva se i voćna prirodna rakija. U smislu ovog stava pod pojmom alkohol podrazumijeva se i sirovi destilat dobijen destilacijom prevrelog soka, masulja ili komine grožđa ili drugog voća, kao i sirovi destilat dobijen destilacijom vina, pod uvjetom da se ovi proizvodi koriste za proizvodnju voćnih prirodnih rakija, odnosno alkoholnih pića.

(2) Oslobođanje iz stava (1) ovog člana porezni obveznik može ostvariti u postupku uvoznog carinjenja, odnosno prije isporuke predmetnog repromaterijala ako:

a) posjeduje uvjerenje i/ili rješenje kojim se potvrđuje da je kupac - proizvođač alkoholnih pića registrovan i upisan u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza - proizvođač alkoholnih pića koji vodi UIO;

b) posjeduje izjavu kupca da je prijavio mjesto proizvodnje i skladišta u skladu sa članom 14. ovog Pravilnika, te da će nabavljeni alkohol koristiti kao repromaterijal u proizvodnji alkoholnih pića.

(3) Porezni obveznik koji vrši isporuku akciznih proizvoda koji služe kao repromaterijal za potrebe kupca proizvođača alkoholnih pića koji su oslobođeni plaćanja akcize, ne vrši obračun akcize, već je dužan na fakturi da navede član Zakona po kojem je ta isporuka oslobođena.

(4) Postupak oslobođanja kod uvoza repromaterijala za proizvodnju alkoholnih pića provodi se u skladu s carinskim propisima.

Član 46.

(Povrat akciza plaćene na ulje za loženje)

Fizička i pravna lica iz člana 31. stav (1) Zakona, koja derivate nafte iz člana 5. stav (1) tačka d) istog zakona, nabave i koriste za zagrijavanje stambenih i poslovnih objekata, te za zagrijavanje staklenika i plastenika u kojima vrše proizvodnju poljoprivrednih proizvoda, mogu ostvariti pravo na povrat plaćene akcize na te derivate nafte, pod uvjetom:

a) da je ulje za loženje za koje se traži povrat akcize, prije izvršenog prometa, odnosno uvoza, obojeno crvenom bojom, saglasno članu 32. stav (1) Zakona;

b) da lice od kojeg je nabavljeno ulje za loženje ima registrirano skladište za prodaju ulja za loženje u skladu sa članom 56. Pravilnika;

c) da je za prodato ulje za loženje izdata faktura o prodatoj količini, koja pored ostalih elemenata sadrži i klauzulu da je u vrijednosti prodato ulja za loženje sadržana pripadajuća akciza i u kom iznosu. Faktura koja ne sadrži navedenu klauzulu ne može se upotrijebiti u postupku povrata plaćene akcize po ovom osnovu;

d) da posjeduje stambeni i/ili poslovni prostor, odnosno, da vrši poljoprivrednu proizvodnju u staklenicima i/ili plastenicima.

Član 47.

(Normativi potrebnih količina ulja za loženje)

(1) Fizička i pravna lica iz člana 46. ovog Pravilnika, mogu ostvariti pravo na povrat plaćene akcize na nabavljene derivate nafte iz člana 5. stav (1) tačka d) Zakona za kalendarsku godinu i to u količini od:

- a) 17 litara po m² korisne površine za zagrijavanje stambenih prostorija;
- b) 9 litara po m² za zagrijavanje poslovnih prostorija;
- c) 6 litara po m² za zagrijavanje staklenika i plastenika.

(2) Količina potrošnje iz stava (1) ovog člana utvrđena je u skladu sa standardima koji reguliraju navedenu oblast.

Član 48.

(Ostvarivanje prava na povrat)

(1) Za ostvarivanje prava na povrat akcize, lica iz člana 46. ovog Pravilnika, prvo podnose zahtjev na obrascu PPLO za priznavanje prava na utvrđivanje ukupne količine za koju se može ostvariti pravo na povrat akcize na ulje za loženje, u toku jedne kalendarske godine, nadležnoj organizacionoj jedinici regionalnog centra UIO prema prebivalištu/sjedištu podnosioca zahtjeva.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana sadrži sljedeće podatke:

a) o podnosiocu zahtjeva (ime i prezime/naziv, adresu stanovanja/sjedište, JIB/PIB, odgovorno lice kod pravnog lica);

b) o korisnoj površini objekta koji se zagrijava na ulje za loženje;

c) o količini ulja za loženje prema normativu iz člana 47. ovog pravilnika;

d) datum podnošenja zahtjeva.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana fizičko i pravno lice podnosi:

a) dokaz o posjedovanju stambenog i/ili poslovnog prostora, odnosno, dokaz o vršenju poljoprivredne proizvodnje u staklenicima i/ili plastenicima;

b) izjavu fizičkog ili pravnog lica da se predmetni prostor zagrijava korištenjem lož ulja, te da će nabavljene količine koristiti isključivo za grijanje tog prostora;

c) fotokopiju potvrde o prebivalištu za fizička lica, a za pravna lica fotokopiju uvjerenja o registraciji kod Porezne uprave entiteta ili Brčko Distrikta BiH.

(4) Nadležni organ UIO je dužan da zahtjev iz stava (1) ovog člana riješi u roku 30 dana od dana podnošenja istog.

(5) Ukoliko nije bilo promjena podataka koje se odnose na podatke navedene u zahtjevu iz stava (1) ovog člana, odluka o utvrđivanju ukupne količine za koju se može ostvariti pravo na povrat akcize na ulje za loženje iz stava (4) ovog člana, primjenjuje se kao osnov za povrat akcize iz člana 49. ovog Pravilnika, za svaku narednu kalendarsku godinu, sve dok ne nastupi promjena okolnosti.

(6) Sve izmjene podataka koje se odnose na podatke navedene u zahtjevu iz stava (1) ovog člana, lica iz člana 46. ovog Pravilnika su dužna prijaviti UIO u roku od osam dana po nastupanju promjene tih podataka.

Član 49.

(Način i postupak povrata plaćene akcize na ulje za loženje)

(1) Povrat plaćene akcize na ulje za loženje vrši se na osnovu pismenog zahtjeva fizičkog i/ili pravnog lica koji se može podnijeti nadležnoj organizacionoj jedinici nakon dobijanja odluke iz člana 48. ovog Pravilnika, na obrascu ZPLO, a koji se podnosi u periodu od 01.10. prethodne godine do 01.03. godine za koju se traži povrat akcize.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana mora da sadrži:

a) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime i prezime/naziv, adresu stanovanja/sjedište, JIB/PIB, odgovorno lice kod pravnog lica);

b) oznaku odluke iz člana 48. ovog Pravilnika;

c) količina ulja za loženje za koji se traži povrat;

d) iznos akcize za koji se traži povrat;

e) broj računa kod banke na koji se treba izvršiti prijenos sredstava;

f) datum podnošenja zahtjeva.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana, podnosilac zahtjeva prilaže:

a) kopiju fakture propisane članom 46. stava (1) tačka c) Pravilnika (izmjena 48/12) i

b) dokaz o plaćenom iznosu fakture iz tačke a) ovog stava.

(4) Nadležni organ UIO je dužan da u roku od 15 dana odluči o zahtjevu iz stava (1) ovog člana, a u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva da izvrši povrat uplaćene akcize (izmjena 48/12).

Član 50.

(Povrat akcize na plaćeni alkohol i etil alkohol koji se koristi u proizvodnji proizvoda na koje se ne plaća akciza)

(1) Preduzetnik i pravno lice imaju pravo na povrat akcize u visini iznosa plaćene akcize na nabavljeni alkohol koji koriste za proizvodnju lijekova i/ili u medicinske svrhe.

(2) Preduzetnik i pravno lice imaju pravo na povrat akcize u visini iznosa plaćene akcize na etil alkohol koji u procesu proizvodnje sredstava za čišćenje i pranje, kozmetičkih proizvoda i ostalih proizvoda na koje se ne plaća akciza, koriste kao repromaterijal.

(3) Povrat plaćene akcize iz stava (1) i (2) ovog člana vrši se na osnovu pismenog zahtjeva preduzetnika i/ili pravnog lica, i uz isti se prilažu sljedeći dokazi:

a) kopiju rješenja nadležnog organa kojim se potvrđuje da je preduzetnik i pravno lice registrirano za obavljanje djelatnosti iz stava (1) i/ili (2) ovog člana;

b) da je nabavka izvršena od poreznog obveznika iz člana 13. Zakona (izmjena 48/12);

c) kopiju fakture koja će sadržavati i klauzulu da je u vrijednost prodatog alkohola i etil alkohola sadržana pripadajuća akciza i u kom iznosu, **a u slučaju uvoza, uvoznu carinsku prijavu za puštanje u slobodan promet robe za koju je plaćena akciza.** Faktura koja ne sadrži navedenu klauzulu ne može se upotrijebiti u postupku povrata plaćene akcize po ovom osnovu (*izmjena 48/12*);

d) dokaz kupca o izvršenom plaćanju.

(4) Zahtjev za povrat plaćene akcize iz stava (1) i (2) ovog člana podnosi se nadležnoj organizacionoj jedinici UIO prema sjedištu podnosioca zahtjeva i isti mora da sadrži:

a) ime i prezime, adresu stanovanja i PIB za preduzetnika, odnosno, naziv, adresu i mjesto sjedišta i PIB za pravna lica;

b) datum podnošenja zahtjeva;

c) količina nabavljenog repromaterijala za koji se traži povrat akcize;

d) broj računa kod banke.

Član 51.

(Povrat akcize plaćene na proizvode koji su izvezeni)

(1) Pravno lice koje je trajno izvezlo akcizne proizvode na koje je plaćena akciza, ima pravo na povrat prethodno plaćene akcize.

(2) Povrat plaćene akcize iz stava (1) ovog člana vrši se na osnovu pismenog zahtjeva pravnog lica i uz isti se prilažu sljedeći dokazi:

a) kopija izvozne **carinske prijave** s ovjerenim istupom akciznih proizvoda sa carinskog područja Bosne i Hercegovine (*izmjena 48/12*);

b) dokaz o plaćenju akcize na proizvode koji se izvoze.

(3) Zahtjev za povrat plaćene akcize iz stava (1) ovog člana podnosi se nadležnom regionalnom centru UIO prema sjedištu podnosioca zahtjeva.

Član 52.

(Rok za povrat akcize)

Nakon poravnanja drugih obaveza obveznika indirektnih poreza, UIO će izvršiti povrat akcize iz člana 46., 50. i 51. Pravilnika, u roku iz člana 31. stav (5) Zakona, računajući od kada je nadležna organizaciona jedinica UIO zaprimila zahtjev.

VIII. OGRANIČENJA U PROMETU ODREĐENIH PROIZVODA

Član 53.

(Obilježavanje ulja za loženje)

(1) Porezni obveznik, u skladu sa članom 32. stav (1) Zakona, dužan je prije puštanja u promet ili uvoza, ulje za loženje obojiti crvenom bojom, na način što će u navedeni proizvod dodati indikator.

(2) Ulje za loženje mora biti obojeno crvenom bojom C.I. Solvent Red 19, te mora sadržavati indikator C.I. Solvent Yellow 124 (N-etil-N-2-(1-izobutoksietoksi) etil - 4(fenilazo) analin) u količini ne manjoj od 6,0 mg/l. Količina indikatora određuje se prema standardu 1110:2002.

Član 54.

(Obračunavanje i plaćanje akcize i putarine u slučaju kada ulje za loženje nije obilježeno i kada se koristi suprotno njegovoj osnovnoj namjeni)

(1) Ako nadležni organi utvrde da je ulje za loženje stavljeno u promet, koje prethodno nije obojeno u skladu sa članom 53. ovog Pravilnika, na utvrđenu količinu tako prometovanog ulja za loženje naplatit će se od poreznog obveznika akciza u iznosu od 0,30 KM po litru i putarina u iznosu od 0,15 KM po litru za puteve i 0,10 KM za izgradnju autoputeva, a fizička i pravna lica koja izvrše nabavku istog ne mogu ostvariti pravo na povrat akcize, u skladu sa članom 31. Zakona.

(2) Ukoliko se u postupku kontrole utvrdi da se ulje za loženje koristi suprotno njegovoj osnovnoj namjeni, odnosno, da se isto koristi kao pogonsko gorivo za vozila na motorni pogon, plovnih objekata na motorni pogon ili drugih transportnih sredstava na motorni pogon, odnosno za pogon drugih motora, u tom slučaju izvršit će se obračunavanje akcize u iznosu od 0,30 KM po litru, na količinu koja se dobije kada se utvrđena zapremina rezervoara uveća za deset puta, a naplata tako obračunate akcize izvršit će se od vlasnika predmetnog prijevoznog sredstva. Pored akcize na tako utvrđene količine ulja za loženje obračunat će se i naplatiti putarina u iznosu od 0,15 KM po litru za puteve i 0,10 KM za izgradnju autoputeva.

Član 55.

(Skladište ulja za loženje)

(1) Pod skladištem ulja za loženje u smislu člana 33. Zakona podrazumijeva se prostor koji ispunjava uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine uljem za loženje propisanih entitetskim propisima o trgovini.

(2) Odredba stava (1) ovog člana odnosi se i na benzisku pumpnu stanicu kao maloprodajni objekat u kojem se promet na malo ulja za loženje EL i LS obavlja preko verifikovanih uređaja za istakanje (*izmjena 48/12*).

Član 56.

(Registracija skladišta ulja za loženje kod UIO)

(1) Držalac skladišta dužan je najmanje 15 dana prije početka korištenja skladišta za promet ulja za loženje, podnijeti zahtjev za registraciju na obrascu RSUL nadležnom regionalnom centru prema svom sjedištu, neovisno od posjedovanja odobrenja za držanje carinskog skladišta.

(2) Zahtjev za registraciju skladišta iz stava (1) ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv, sjedište držaoca skladišta, PIB/JIB i/ili ID broj;
- b) adresa skladišta;
- c) kapacitet skladišta.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana obavezno se prilaže rješenje nadležnog organa o odobravanju obavljanja djelatnosti trgovine uljem za loženje (izmjena 48/12).

(4) Po okončanju postupka registracije skladišta, nadležni regionalni centar UIO izdaje uvjerenje o registraciji.

Član 57.

(Evidencije o prometu ulja za loženje)

(1) Porezni obveznici koji vrše prodaju ulja za loženje EL i LS iz samostalnih posebnih skladišta ili direktnom isporukom potrošaču - dostavom na adresu kupca, dužni su voditi evidenciju o kupcima koji vrše nabavku ulja za loženje (izmjena 48/12).

(2) Evidencija iz stava (1) ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- a) ime i prezime ili naziv kupca;
- b) JMB ili ID broj kupca;
- c) adresa kupca ili sjedište;
- d) broj fakture;
- e) datum isporuke ulja za loženje;
- f) prodana količina i vrijednost ulja za loženje;
- g) iznos obračunate akcize.

(3) Porezni obveznici **iz stava (1) ovog člana**, dužni su do 10-og u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti UIO evidencije propisane ovim članom na obrascu IKUL (isporučene količine ulja za loženje) koji je sastavni dio ovog Pravilnika, i u svakom momentu, radi kontrole, ovlaštenim licima UIO omogućiti nesmetan pristup tim evidencijama. Evidencije se moraju voditi i držati u skladištu (izmjena 48/12).

(4) Porezni obveznici koji promet ulja za loženje EL i LS obavljaju na benzinskim pumpnim stanicama preko verifikovanih uređaja za istakanje dužni su evidenciju o prometu ulja za loženje voditi u skladu sa entitetskim propisima (izmjena 48/12).

Član 58.

(Kontrola prometa ulja za loženje)

(1) Kontrolu načina obilježavanja, prometa i korištenja ulja za loženje u svrhe za koje je namijenjeno, te ispravno vođenje propisanih evidencija, vrše inspektori UIO, kao i ovlaštena službena lica nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH.

(2) Kada organi entiteta i Brčko Distrikta BiH u postupku kontrole utvrde nepravilnosti koje imaju za posljedicu obračunavanje i naplatu akcize, u tom slučaju, zapisnik s konstatovanim nepravilnostima dostavit će UIO, radi preduzimanja radnji iz člana 34. stav (2) Zakona.

IX. PUTARINA

Član 59.

(Derivati nafte na koje se plaća putarina)

(1) Putarina kao vrsta indirektnog poreza, plaća se na derivate nafte iz člana 3. i člana 4. ovog Pravilnika (izmjena 48/12).

(2) Na derivate nafte iz stava (1) ovog člana putarina se obračunava i plaća i to:

- a) putarina za puteve u iznosu od 0,15 KM po jednom litru i
- b) putarina za izgradnju autoputeva u iznosu od 0,10 KM po jednom litru.

(3) Putarina iz stava (2) ovog člana, obračunava se i plaća po litri derivata nafte na količinu utvrđenu pri temperaturi od + 15 stepeni celzijusa.

(4) Pri preračunu naftnih derivata iz kilograma u litre koristi se prosječna specifična težina u skladu sa članom 15. stav (2) ovog Pravilnika.

Član 60.

(Oslobađanje od plaćanja putarine)

(1) Oslobađanje od plaćanja putarine iz člana 36. stav (1) Zakona, odnosi se na dizel gorivo koje koriste rudnici

i termoelektrane u procesu proizvodnje i željeznice za pogon šinskih vozila (u daljnjem tekstu: korisnici), i to na određenu količinu koju odobri Upravni odbor UIO na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

(2) Odobravanje količina iz stava (1) ovog člana Upravni odbor UIO će vršiti za svaku godinu najkasnije do 31.10. tekuće godine koja prethodi godini za koju se vrši odobravanje.

Član 61.

(Oslobađanje putarine pri uvozu dizel goriva)

(1) Postupak oslobađanja od plaćanja putarine pri uvozu dizel goriva po odlukama iz člana 60. ovog Pravilnika provodi UIO u skladu sa propisima o indirektnim porezima kojim je reguliran predmetni postupak (izmjena 48/12).

(2) Oslobađanje iz stava (1) ovog člana uvoznik, može ostvariti ako u postupku uvoznog carinjenja posjeduje:

a) ugovor zaključen sa korisnikom o uvozu dizel goriva iz stava (1) ovog člana;

b) izjavu korisnika da se pošiljka, koja je predmet carinjenja, odnosi na uvoz dizel goriva po odluci iz člana 60. ovog Pravilnika.

(3) Nadležni carinski organ dužan je Sektoru za poreze do 10-tog u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti izvještaj na Obrascu "PUT - II", koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 62.

(Oslobađanje putarine pri nabavkama u domaćem prometu)

(1) Oslobađanje od plaćanja putarine u domaćem prometu dizel goriva po odlukama iz člana 60. ovog Pravilnika, može se ostvariti ako se nabavka vrši od poreznog obveznika iz člana 12. Zakona i člana 13. Pravilnika i/ili dobavljača.

(2) Pod dobavljačem u smislu stava (1) ovog člana podrazumijeva se pravno lice registrirano za promet nafte i naftnih derivata koje je izvršilo nabavku dizel goriva od poreznog obveznika za korisnika iz člana 36. Zakona a po odluci iz člana 60. ovog Pravilnika.

(3) Porezni obveznik koji vrši isporuku dizel goriva korisniku po odluci iz člana 60. Pravilnika ne vrši obračun putarine, već na fakturi navodi član Zakona po kojem se vrši oslobađanje i broj Odluke.

(4) Porezni obveznik koji vrši isporuku dizel goriva dobavljaču koji ima zaključen ugovor o isporuci korisniku iz člana 60. Pravilnika, ne vrši obračun putarine već na fakturi navodi član Zakona po kojem se vrši oslobađanje, broj Odluke i broj ugovora o isporuci dizel goriva zaključenog između dobavljača i korisnika.

(5) Dobavljač koji vrši isporuku dizel goriva korisniku, na fakturi navodi član Zakona po kojem se vrši oslobađanje, broj ugovora o isporuci dizel goriva zaključenog između dobavljača i korisnika i broj i datum fakture poreznog obveznika-proizvođača po kojoj je izvršena nabavka goriva koje se isporučuje korisniku.

(6) O oslobađanjima iz stava (1) ovog člana porezni obveznik dužan je Sektoru za poreze do 10. u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti izvještaj o tim isporukama na obrascu "PUT-III", koji čini sastavni dio ovog Pravilnika.

(7) O oslobađanjima iz stava (1) ovog člana dobavljač je dužan Sektoru za poreze do 10. u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti izvještaj o tim isporukama na obrascu "PUT-V", koji čini sastavni dio ovog Pravilnika (izmjena 80/11).

Član 63.

(Način obavještavanja o nabavkama od strane korisnika)

Korisnik je dužan da ažurno vodi evidenciju nabavke i prati upotrebu dizel goriva po odlukama iz člana 60. ovog Pravilnika, te najkasnije do 10-tog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec dostaviti Sektoru za poreze mjesečne izvještaje o nabavkama dizel goriva na Obrascu "PUT - IV", koji čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 64.

(Kontrola i naknadna naplata)

(1) Ukoliko su u toku jednog mjeseca nabavljene količine manje od mjesečno odobrenih količina razlika se može prenositi na druge mjesece, s tim da ukupne nabavke za kalendarsku godinu ne mogu biti veće od zbira 12 mjesečnih odobrenih količina.

(2) Na nabavljene količine reprodukcijonog materijala veće od odobrenih kao i na nabavljene količine dizel goriva koje su iskorištene suprotno namjeni iz člana 60. ovog Pravilnika, obračunaće se i naplatiti putarina u skladu sa članom 35. stav (2) Zakona.

(3) Kontrolu količina i namjenskog utroška dizel goriva u skladu sa odlukama iz člana 60. ovog pravilnika vrše ovlaštena lica UIO.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 65.

(Prijava proizvodnih pogona i skladišta registriranih poreznih obveznika)

(1) Prijava postojećih proizvodnih pogona i skladišnog prostora registriranih poreznih obveznika vrši se na

obrascima iz člana 14. ovog Pravilnika koji se podnose regionalnom centru UIO Odsjek za poreze Grupa za pružanje usluga poreznim obveznicima prema sjedištu obveznika.

(2) Imaoci skladišta ulja za loženje, koji prema propisima koji su bili na snazi prije donošenja Zakona, nisu bili u obavezi registrovanja istih kod UIO, dužni su stupanjem na snagu istog izvršiti registraciju skladišta ulja za loženje, saglasno odredbama člana 56. ovog Pravilnika, u roku od 30 dana od dana početka primjene Zakona.

(3) Imaoci skladišta biogoriva i biotečnosti i skladišta tečnog naftnog plina za pogon motornih vozila, koji prema propisima koji su bili na snazi prije donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 91/17), nisu bili u obavezi registriranja istih kod UIO, dužni su stupanjem na snagu tog Zakona izvršiti registraciju skladišta biogoriva i biotečnosti i skladišta tečnog naftnog plina za pogon motornih vozila, suglasno odredbama člana 14. Pravilnika, u roku od 30 dana od dana početka primjene tog Zakona (izmjena 4/18).

Član 66.

(Popis zaliha akciznih proizvoda)

(1) Porezni obveznici i druga lica koji sa bave prometom akciznih proizvoda, dužni su na dan početka primjene Zakona izvršiti popis zaliha akciznih proizvoda, obračunati akcizu po novim stopama, te u roku od sedam dana od dana izvršenog popisa dostaviti UIO popisne liste.

(2) Popisna lista iz stava (1) ovog člana najmanje treba sadržavati sljedeće podatke:

- a) vrsta akciznog proizvoda;
- b) količina;
- c) akciza obračunata prema ranije važećim propisima;
- d) akciza obračunata u skladu sa Zakonom;
- e) razlika akcize za uplatu (d-c).

(3) Porezni obveznici i druga lica koja se bave prometom derivata nafte dužni su dostaviti popisnu listu iz stava (2) ovog člana i sa obračunatom putarinom za izgradnju autoputeva od 0,10 KM po jednom litru proizvoda.

Član 66a.

(Popis zaliha naftnih derivata i biogoriva i biotečnosti)

(1) Porezni obveznici i druga lica koji sa bave prometom naftnih derivata i prometom biogoriva i biotečnosti dužni su na dan početka primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 91/17) izvršiti popis zaliha akciznih proizvoda čijim prometom se bave, obračunati akcizu na popisane zalihe, te u roku od sedam dana od dana izvršenog popisa dostaviti nadležnom regionalnom centru UIO popisne liste sa obračunom razlike akcize za uplatu.

(2) Popisna lista iz stava (1) ovog člana treba sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- a) vrsta akciznog proizvoda;
- b) jedinica mjere;
- c) količina;
- d) akciza obračunata prema ranije važećim propisima;
- e) akciza obračunata u skladu sa Zakonom iz stava (1) ovog člana;
- f) razlika akcize za uplatu (e-d);
- g) cestarina za ceste od 0,15 KM po litru obračunata prema ranije važećim propisima;
- h) cestarina za ceste od 0,15 KM po litru proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog plina obračunata u skladu sa Zakonom iz stava (1) ovog člana;
- i) razlika cestarine za ceste za uplatu (h-g);
- j) cestarina za izgradnju autocesta od 0,10 KM po litru obračunata prema ranije važećim propisima;
- k) cestarina za izgradnju autocesta i za izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta od 0,25 KM po litru proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog plina obračunata u skladu sa Zakonom iz stava (1) ovog člana i
- l) razlika cestarine za izgradnju autocesta i za izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta za uplatu (k-j) (izmjena 4/18).

Član 66b.

(Obračun i plaćanje akcize i cestarine iz člana 66a.)

(1) Porezni obveznici i druga lica iz člana 66a. Pravilnika, dužni su uplatiti obračunatu razliku:

- a) akcize iz člana 66a. stav (2) tačka f);
- b) cestarine za ceste iz člana 66a. stav (2) tačka i) i
- c) cestarine za izgradnju autocesta i za izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta iz člana 66a. stav (2) tačka l).

(2) Plaćanje razlike iz stava (1) ovog člana vrši se u roku od deset dana od dana izvršenog popisa, a na način i u skladu s propisima kojim je uređeno plaćanje indirektnih poreza i ostalih prihoda i taksi koje naplaćuje UIO (*izmjena 4/18*).

Član 67.

(Popis zaliha duhanskih prerađevina)

(1) Izuzetno od člana 66. stav (2) ovog pravilnika, porezni obveznici i druga lica koja se bave prometom duhanskih prerađevina, dostavljaju popisne liste koje sadržavaju sljedeće podatke:

a) za cigarete:

- 1) vrsta duhanske prerađevine;
- 2) količina;
- 3) stara maloprodajna cijena;
- 4) stara maloprodajna vrijednost $\{2\} \times 3\}$;
- 5) iznos specifične akcize propisane ranije važećim propisima;
- 6) iznos proporcionalne akcize $\{4\} \times 42\%$;
- 7) ukupna akciza obračunata prema ranije važećim propisima $\{5\} + \{6\}$;
- 8) nova maloprodajna cijena;
- 9) nova maloprodajna vrijednost $\{2\} \times 8\}$;
- 10) specifična akciza po važećem propisu;
- 11) proporcionalna akciza $\{9\} \times 42\%$;
- 12) ukupni iznos akcize $\{10\} + \{11\}$;
- 13) razlika akcize za uplatu $\{12\} - 7\}$.

b) za cigare i cigarilose:

- 1) vrsta cigara i cigarilosa;
- 2) količina;
- 3) stara maloprodajna cijena;
- 4) stara maloprodajna vrijednost $\{2\} \times 3\}$;
- 5) iznos proporcionalne akcize $\{4\} \times 42\%$;
- 6) nova maloprodajna cijena;
- 7) nova maloprodajna vrijednost $\{2\} \times 6\}$;
- 8) proporcionalna akciza $\{7\} \times 42\%$;
- 9) razlika akcize za uplatu $\{8\} - 5\}$.

c) za duhan za pušenje:

- 1) vrsta duhana za pušenje;
- 2) količina;
- 3) veličina pakovanja izražena u gramima;
- 4) količina u kilogramima $\{2\} \times 3 / 1000\}$;
- 5) stara maloprodajna cijena;
- 6) iznos akcize propisane ranije važećim propisima;
- 7) nova maloprodajna cijena;
- 8) iznos akcize po važećem propisu;
- 9) razlika akcize za uplatu $\{8\} - 6\}$.

(2) Količina iz stava (1) tačka a) alineja 2) ovog člana upisuje se kao broj pakovanja cigareta od 20 komada.

(3) Za pakovanja različita iz stava (2) ovog člana, količina se utvrđuje srazmjerno broju komada u pakovanju.

(4) Porezni obveznici i druga lica koja se bave prometom duhanskih prerađevina dužna su izvršiti popis pri likom svakog povećanja visine akcize i/ili povećanja maloprodajne cijene za sve duhanske prerađevine koje se nalaze kod istih na stanju u trenutku povećanja visine akcize i/ili povećanja maloprodajne cijene, sačiniti popisne liste kako je regulisano stavom (1) ovog člana i iste dostaviti UIO u roku od sedam dana od dana izvršenog popisa, te izvršiti obračun razlike akcize na utvrđene zalihe i istu platiti u roku od 10 dana od dana dostave popisnih lista.

(5) Proizvođač, odnosno uvoznik koji vrše povećanje maloprodajne cijene duhanskih prerađevina dužan je svakog kupca koji vrši daljni promet istih obavjestiti o promjeni cijena.

(6) Duhanske prerađevine za koje je plaćena razlika akcize prodavat će se po novim maloprodajnim cijenama koje moraju biti istaknute na vidnom mjestu maloprodajnog objekta (*izmjena 74/14*).

Član 68.

(Obračun i plaćanje akcize na zatečene zalihe)

(1) Porezni obveznici i druga lica iz člana 66. i 67. ovog Pravilnika, dužni su razliku obračunate akcize uplatiti u roku od deset dana od dana dostavljanja popisnih lista UIO. Plaćanje obračunate akcize vrši se u skladu s propisima koji uređuju način plaćanja indirektnih poreza i ostalih prihoda i taksi koje naplaćuje UIO.

(2) Razlika akcize podrazumijeva iznos koji obveznik utvrđuje na način da iznos obračunate akcize prema odredbama Zakona umanju za iznos već obračunate i uplaćene akcize prema ranije važećim propisima.

(3) Porezni obveznici i druga lica koji sa bave prometom kafe, dužni su da za svaku vrstu kafe popisane na zalihama, obračunaju akcizu u iznosima propisanim u članu 20. Zakona i razliku između obračunate akcize i akcize uplaćene prema ranije važećim propisima, uplate u roku iz stava (1) ovog člana.

Član 69.

(Obračun i plaćanje putarine na zalihe naftnih derivata)

Porezni obveznici i druga lica koji se bave prometom derivata nafte dužni su da putarinu za izgradnju autoputeva od 0,10 KM obračunaju na zatečene zalihe utvrđene u popisnim listama sačinjenim saglasno članu 66. stav (2) i (3) ovog Pravilnika i obračunati iznos uplate u roku od deset dana od dana dostavljanja popisnih lista UIO. Plaćanje putarine za izgradnju autoputeva vrši se u skladu sa propisima koji uređuju način plaćanja indirektnih poreza i ostalih prihoda i taksi koje naplaćuje UIO.

Član 70.

(Plaćanje akcize i/ili putarine kod domaćih proizvođača akciznih proizvoda)

(1) Izuzetno od odredbi člana 68. i 69. ovog Pravilnika, domaći proizvođači akciznih proizvoda vrše uplatu obračunate akcize i/ili putarine na zatečene zalihe prilikom prometa istih proizvoda, u skladu s propisima koji uređuju način plaćanja indirektnih poreza i ostalih prihoda i taksi koje naplaćuje UIO.

(2) Plaćanje iz stava (1) ovog člana obveznik je dužan izvršiti u roku iz člana 23. stav (2) Zakona.

Član 71.

(Uvoz duhanskih prerađevina obilježenih sa poreznim markicama)

(1) U slučajevima kada su duhanske prerađevine obilježene sa poreznim markicama koje su iznesene iz carinskog područja Bosne i Hercegovine prije stupanja na snagu Zakona, iste se mogu uvesti u roku od 30 dana od dana početka primjene Zakona.

(2) Pri uvozu duhanskih prerađevina iz stava (1) ovog člana, vrši se obračun i naplata razlike akcize na način da se iznos obračunate akcize prema odredbama Zakona umanju za iznos već obračunate i uplaćene akcize prema ranije važećim propisima.

(3) Duhanske prerađevine iz stava (1) ovog člana, mogu se prometovati najduže 6 mjeseci od dana početka primjene Zakona.

Član 71a.

UIO se zadužuje da vrši usklađivanje tarifnih oznaka proizvoda koji se oporezuju akcizom i koji su bliže određeni u ovom Pravilniku u skladu sa Odlukom o usuglašavanju i utvrđivanju Carinske tarife BiH' (izmjena 48/12).

Član 72.

(Stupanje na snagu)

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

(2) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 18/05 i 45/05).